

**VASEMMISTO-
NAISTEN
VALTAKUNNALLINEN
KOKOUS
26.–27.11.2022
HOTELLI RANTAPUISTO,
HELSINKI**

Sisältö

Esipuhe	3
Viikonlopun aikataulut	4
Esityslista	5
Kokoussäännöt	6
Käytännön ohjeita viikonlopusta	7
Turvallisemman tilan periaatteet	8
Puhenaiseksi ehdolla	10
Varapuhenaiseksi ehdolla	11
Valtikkaan ehdolla	12
Esitys toimintasopimukseksi	13
Vasemmistonaisten poliittinen ohjelma – esitys kokoukselle	14

Esipuhe

Vasemmistolainen feministinen politiikka tärkeämpää kuin aikoihin!

Lämpimästi tervetuloa Vasemmistonaisten valtakunnalliseen kokoukseen, joka järjestetään joka kolmas vuosi ja on Vasemmistonaisten suurin tapahtuma. Kokouksen osallistujana pääset vaikuttamaan Vasemmistonaisten politiikan linjauksiin aitiopaikalta.

Vain kriittinen keskustelu vie feminististä liikettä eteenpäin. Siksi toivon, että jokainen kokousohallistuja pitää rohkeasti puheenvuoroja, tekee esityksiä ja nostaa ajankohtaisia feministisiä kysymyksiä esille. Valtakunnallisessa kokouksessa päätetyt linjaukset ja tehtävänannot sitovat samassa kokouksessa valittua Valtikkaa (Vasemmistonaisten hallitus) seuraavat kolme vuotta.

Tälle kaudelle saimme esimerkiksi tehtäväksi selvittää linjausta seksin oston kriminalisointiin ja sterilisaatioikärajoihin.

Järjestimme linjausten pohjustamiseksi useampia asiantuntijakuulemisia ja keskustelutilaisuuksia, mikä kertoo siitä, että linjaukset halutaan tehdä parhaaseen tietoon pohjautuen.

Haluamme, että jokaisella kokousohallistujalla on kokouksessa hyvä ja turvallinen olo. Lämmin yhteisöllinen ilmapiiri, joka sallii myös kriittisen itsereflektion, on mitä parhain alusta feministiselle muutokselle. Tuetaan toinen toisiamme ja annetaan palautetta rakentavassa hengessä.

Feministiseen politiikantekoon kuuluu olennaisena osana myös juhlistaminen ja ilo. Siksi olemme järjestäneet valtakunnalliseen kokoukseen rentoa iltaohjelmaa, johon toivottavasti mahdollisimman moni kokousedustaja osallistuu.

Viime vuosien globaalit kriisit, pandemia, sota ja inflaatio, ovat luoneet alustaa misogyyiselle ja rasistiselle politiikalle.

Seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen oikeuksia kyseenalaistetaan avoimemmin kuin pitkiin aikoihin. Monet itsestään selvinä pidetyt naisten oikeudet ovat vaakalaudalla. Vihapuheella ja maalittamisella pyritään vaijentamaan feministiset äänet yhteiskunnassa. Me emme saa antaa periksi vihan ja pelon edessä, vaan meidän on vahvistettava solidaarisuutta ja puolustettava yhdenvertaista ja tasa-arvoista yhteiskuntaa yhteisessä feministisessä rintamassa yhä voimakkaammin.

Antoisaa kokousviikonloppua!

Veronika Honkasalo
puhenainen

Aikataulu

Lauantai 26.11.

Tasa-arvon politiikka – politiikan tasa-arvo -seminaari

- klo 10.00 Seminaarin avaus
Vasemmistonaisten puhenainen Veronika Honkasalo
- klo 10.15 *Onko Suomen nykyinen hallitus ollut maailman feministisin?*
tutkijat Hanna Ylöstalo ja Anna Elomäki
- klo 10.45 *Politiikka, media ja sukupuoli 2020-luvulla*
professori, mediatutkija Anu Koivunen
- klo 11.15 keskustelua
- klo 11.45 Seminaarin päätössanat
puhenainen Veronika Honkasalo
- klo 12.00 Seminaari päättyy
- klo 12.00 lounas ja kokoukseen ilmoittautuminen
- klo 13.00 **Valtakunnallinen kokous alkaa**
- klo 15.30 tauko
- klo 16.00 kokous jatkuu
- klo 18.30 kokous päättyy viimeistään
- klo 19.30 illallinen
- klo 20.30 illanvietto
Pro feminismi -palkinnon luovutus, Ida Akkila juontaa ja esittää stand upia, musiikista vastaa Duo Hilpee

Sunnuntai 27.11.

- klo 9.30 kokous alkaa
- klo 11.00 tauko
- klo 11.15 kokous jatkuu
- klo 13.00 kokous päättyy
- klo 13.00 lounas

VALTAKUNNALLINEN KOKOUS

26.–27.11.2022 Hotelli Rantapuisto, Helsinki

ESITYSLISTA

1. Kokouksen avaus
2. Esityslistan ja kokoussäntöjen hyväksyminen
3. Turvallisemman tilan periaatteiden esittely
4. Kokouksen järjestäytyminen
 - 4.1. Todetaan läsnäolijat
 - 4.2. Valitaan kokouksen toimihenkilöt
 - 4.2.1 Kokouksen puhenaiset
 - 4.2.2 Kokouksen sihteerit
 - 4.2.3 Menettelytaparyhmä
 - 4.2.4 Vaaliryhmä
 - 4.2.5 Kannanotto- ja toimintasopimusryhmä
 - 4.2.6 Poliittisen ohjelman työryhmä
 - 4.2.7 Ääntenlaskijat
 - 4.2.8 Pöytäkirjantarkastajat
5. Poliittinen ohjelma
 - 5.1 Asiakirjan esittely
 - 5.2 Keskustelua
6. Toimintasopimus ja kannanotot
 - 6.1 Asiakirjan esittely
 - 6.2 Keskustelua
7. Yleiskeskustelua
8. Puhenaiseksi ehdolla olevien esittely
9. Varapuhenaiseksi ehdolla olevien esittely
10. Valtikkaan ehdolla olevien esittely
11. Puhenaisten vaali
12. Varapuhenaisten vaali
13. Valtikan jäsenten vaali
14. Poliittisen ohjelman hyväksyminen
15. Toimintasopimuksen hyväksyminen
16. Kannanoton hyväksyminen
17. Kokouksen päättäminen ja yhteislaulu

KOKOUSSÄÄNNÖT

1. Puheoikeus on kaikilla kokoukseen ilmoittautuneilla. Esitysoikeus ja päätösvalta on Vasemmistonaisten verkostolla eli Vasemmistonaisten tukimaksun maksaneilla, vasemmistoliiton naisosastojen jäsenillä ja vasemmistoliiton naisjäsenillä.
2. Puheenvuorot pyydetään kirjallisina. Puheenvuorojen pituus on korkeintaan kolme minuuttia. Puheenjohtaja voi tarvittaessa rajata puheenvuorojen pituutta.
3. Esitykset kaikkiin kokouksen asiakirjoihin ja papereihin tehdään kirjallisina.
4. Muutokset ja esitykset asiakirjoihin ja kokouspapereihin tehdään la 26.11. klo 17.30 mennessä. Kokouksen aikana esitykset ja muutokset jätetään kokouksen puheenjohtajille tai sihteerille. Kokousajan ulkopuolella kokoussalissa esityksille varattuun laatikkoon.
5. Ehdotukset Valtikan jäseniksi, puhenaiseksi ja varapuhenaiseksi tehdään la 26.11. klo 17.30 mennessä. Puhenaiseksi, varapuhenaiseksi ja Valtikan jäseniksi voi esittää useita ehdokkaita. Muista varmistaa ehdottamasi henkilön suostumus. Myös itseään voi esittää. Esitykset tarvitaan myös aiemmin sähköisellä lomakkeella ehdokkaaksi ilmoittautuneilta.
Kokouksen aikana esitykset kaikista valittavista henkilöistä jätetään kokouksen puheenjohtajille tai sihteerille. Kokousajan ulkopuolella kokoussalissa esityksille varattuun laatikkoon.
6. Ehdokkaista on ilmoitettava nimi, ammatti/titteli, kotipaikka ja syntymävuosi. Ehdotuksen tekijän on varmistettava ehdokkaan suostumus.
7. Puhenaিসvaali suoritetaan ensin. Puhenaista äänestettäessä äänestetään yhtä ehdokasta.
8. Puhenaiseksi valitaan eniten ääniä saanut ehdokas.
9. Puhenaিসvaalissa valitsematta jäänyt ehdokas on (halutessaan) automaattisesti ehdolla varapuhenaiseksi ja Valtikan jäseneksi.
10. Toiseksi suoritetaan kahden varapuhenaisten vaali. Varapuhenaisia äänestettäessä äänestetään kahta ehdokasta samalla kertaa. Äänestettäessä ehdokkaat eivät ole paremmuusjärjestyksessä, vaan kumpikin esitetty saa yhden äänen. Vähemmän tai enemmän kuin kaksi ehdokasta sisältävät äänestyslaput hylätään.
11. Varapuhenaিসvaalissa puhenaiseksi valitaan kaksi eniten ääniä saanutta ehdokasta.
12. Varapuhenaিসvaalissa valitsematta jääneet ovat automaattisesti halutessaan ehdolla Valtikan jäseniksi.
13. Valtikkaan valitaan puhenaisten lisäksi 20 jäsentä. Valtikka-vaalissa äänestetään kolmea ehdokasta. Vähemmän tai enemmän kuin kolme ehdokasta sisältävät äänestyslaput hylätään.
14. Vaaliryhmä tekee esitetyistä ehdokkaista esityksen 20-jäseniseksi Valtikaksi. Suoraan valitaan 15 eniten ääniä saanutta. Viiden muun valituksi tulevan osalta vaaliryhmä voi esityksessään poiketa vaalin tuloksesta.
15. Muutosesitykset vaaliryhmän pohjaesitykseen tehdään kustakin henkilöstä erikseen yksi kerrallaan. Eli jos esittää vaaliryhmän esityksestä poikkeavaa jäsentä Valtikkaan, pitää samalla esittää, kenen vaaliryhmän esittämän henkilön tilalle uutta henkilöä esittää.

Käytännön ohjeita viikonloppuun

Hotelli Rantapuisto

Valtakunnallinen kokous pidetään Helsingissä hotelli Rantapuistossa (Furuborginkatu 3), joka sijaitsee meren rannalla Helsingin Vuosaassa. Lisätietoa kokouspaikastamme: rantapuisto.fi

Kulkeminen

Yhteiskuljetus Helsingin rautatieasemalta hotellille lähtee Mikonkadun tilauspysäkillä lauantaina 26.11. klo 9.00. Paluukuljetus hotellilta rautatieasemalle sunnuntaina 27.11. klo 14.00. HUOM! Yhteiskuljetus vain ennakkoon ilmoittautuneille.

Kokoushotellille pääsee myös julkisella liikenteellä. Tarkemmat tiedot ja aikataulut: www.hsl.fi. Hotellia lähin metroasema on Rastila. Iltaisin hotellin läheltä kulkee myös yöbusseja.

Helsingin Taksin puhelinnumero on 0100 0700 ja osoite kokouspaikalle on Furuborginkatu 3. Taksilla kulkemisen kustannuksia emme korvaa.

Majoittuminen

Majoituksen varanneet voivat majoittua lauantaina iltapäivän kahvitauon aikana klo 15.30 tai sitten klo 18.30 kokouksen lauantaiosion päättymisen jälkeen. Sisäänkirjautuminen tapahtuu hotellin vastaanotossa.

Sunnuntaina huoneet luovutetaan klo 12 mennessä, mutta huomioithan, että kokouksessa ei ole erikseen varattu tälle aikaa. On hyvä ottaa tavarat mukaan jo aamulla ennen kokouksen alkua.

Ruokailut

Ilmoittautumisen yhteydessä ilmoittamasi erityisruokavalio on ilmoitettu etukäteen ravintolan keittiölle. Huomioithan, että ruokaa on tarjolla ennalta ilmoitetun ruokavalian mukaisesti.

HUOM! Lauantain illallinen klo 19.30–21.00 on varattu majoittujille ja sähköpostilla osallistumisen vahvistaneille.

Ruokailuaikataulut:

Lauantai 26.11.
klo 9.00–10.00 aamiainen
klo 12.00–13.00 lounas
klo 15.30–16.00 päiväkahvi
klo 19.30–21.00 illallinen

Sunnuntai 27.11.
klo 7.30–9.30 aamiainen hotellivieraille ruokasalissa
klo 8.30–9.30 aamiainen muille kokous- edustajille auditorion aulassa
klo 13.00–14.00 lounas

Illanvietto

Illanvietto järjestetään hotellin juhlasalissa, jossa on anniskeluravintola auki klo 24:ään saakka. Iltaohjelmaan kuuluu Pro feminismi -palkinnon luovutus, stand upia sekä tanssimusiikkia. Illan juontaa Ida Akkila.

Esteettömyys

Kokousauditorioon, ryhmätyöskentelyhuoneisiin, ruokailutiloihin ja juhlasaliin on esteetön pääsy. Esteetön WC sijaitsee hotellin aulassa. Kokouksen aikana vieraille on myös varattu käyttöön hiljainen huone. Otathan yhteyttä, jos sinulla on esteettömyydestä kysyttävää tai asioita, jotka toivot meidän huomioivan.

Matkakorvaukset

Korvaamme kokousedustajille matkakustannuksia kotoa kokouspaikalle ja takaisin 20 euron omavastuun ylittävältä osuudelta enintään 300 euroon saakka. Matkakorvaukset maksetaan jälkikäteen täytettyä matkalaskulomaketta vastaan. Muistathan täyttää tilinumerosi ja palauttaa matkalaskulomakkeen kokousviikonlopun aikana ilmoittautumispisteeseen, mikäli haet matkakorvauksia viikonlopun matkoistasi.

Matkakorvauslomakkeeseen liitetään sekä tulo- että paluulippu. Mikäli sinulla ei ole paperista lippua itselläsi tai tarvitset sitä paluumatkalla, voit lähettää skannatut/sähköiset liput jälkikäteen sähköpostitse vasemmistonaiset@vasemmisto.fi. Matkalaskun liitteineen tulee olla perillä 2.12. mennessä.

Valtakunnallinen kokous sosiaalisessa mediassa

Kokouksen aihetunnisteet sosiaalisessa mediassa ovat **#vasemmistonaiset** ja **#ValtakunnallinenKokous**. Käytähän niitä päivittäessäsi Twitteriä tai Instagramia. Tägää myös mielellään julkaisuihisi Instagramissa **@vasemmistonaiset** ja Twitterissä **@vasnaiset**. Näin saamme kokouksen näkymään myös sosiaalisessa mediassa!

Turvallisemman tilan periaatteet

Jokaisella Vasemmistonaisten tapahtumien osallistujalla on oikeus turvalliseen tapahtumaan. Paras tapa taata tämä oikeus jokaiselle on, että me kaikki vastaamme omasta toiminnastamme ja noudatamme turvallisemman tilan periaatteita. Osallistumalla Vasemmistonaisten tapahtumiin sitoudut noudattamaan seuraavia periaatteita:

- Jokaisella on oikeus olla tulematta häirityksi fyysisesti tai verbaalisesti.
- Kunnioitamme jokaisen koskemattomuutta, joka koskee sekä fyysistä että suullista vuorovaikusta. Älä lähesty toista fyysisesti, jos et ole varma, onko tämä molemminpuolisesti hyväksyttävää. On parempi varmistaa kuin koskettaa ilman suostumusta. Älä ahdistele ketään myöskään suullisesti. Suorat ehdotukset ovat harvoin hyvä idea, jos et tunne ihmistä.
- Anna jokaiselle sekä henkisesti että fyysisesti riittävä tila. Jos sinulle todetaan, että toimintasi tai puheesi ei ole toivottua, usko kerralla äläkä loukkaannu.
- Puutu häirintään myös sitä todistaessasi ja kysy häirityksi tulleelta, haluaako hän apua tai tukea.
- Ihonväriin tai oletettuun etniseen alkuperään, sukupuoleen, ikään, fyysiseen tai henkiseen toimintakykyyn, vammaan, seksuaalisuuteen kohdistuvalle sekä kaikenlaiselle muullekin syrjinnälle on tapahtumissa nollatoleranssi.
- Noudata keskusteluissa seuraavia ohjenuoria:
 - Älä oleta. Et voi tietää toisen kokemusta, ajatuksia, elämäntilannetta, sukupuolta etkä itsemääriteltä identiteettiä hänen puolestaan.
 - Ole kunnioittava! Älä kyseenalaista toisen erilaisuutta.
 - Anna tilaa! Huolehdi, että mahdollisimman monet tulevat keskustelussa kuulluksi. Kun on kyse tietystä ryhmästä koskevasta asiasta, siihen ryhmään kuuluviksi itsensä määrittelevien pitää ensisijaisesti saada äänensä kuuluviin.
 - Pyydä ja anna apua matalalla kynnyksellä.
 - Puhu niin ettet yleistä omaa kokemustasi muita koskevaksi.
 - Puhu niin että kaikki voivat ymmärtää: yritä käyttää kieltä, joka on ymmärrettävää myös oman viiteryhmän ulkopuolisille.
 - Älä käytä hyökkäviä puheenvuoroja toisia ihmisiä kohtaan, ei paikalla olevia eikä tilaisuudesta poissaolevia kohtaan.
 - Puutu syrjintään myös sitä todistaessasi ja kysy syrjityksi tulleelta, haluaako hän apuasi tai tukeasi.

Mikäli näistä on kysyttävää tai näitä on tapahtumassa rikottu, ota yhteyttä häirintäyhdyshenkilöihin.

Milla Pyykkönen
p. 040 663 0031
milla.pyykkonen@vasemmistoliitto.fi

Emmi Alho
p. 040 544 3003
emmi.alho@ksl.fi

Ehdokkaat puhenaiseksi, varapuhenaiseksi ja Valtikkaan

Tänä vuonna ehdolle puhenaiseksi, varapuhenaiseksi ja Valtikkaan on voinut ilmoittautua etukäteen. Voit tutustua 16.11. mennessä esittelynsä lähettäneisiin ehdokkaisiin käsiohjelmassa ja tarkemmin kaikkiin ennen kokousta ehdolle asettuneisiin sivulla **vasemmistonaiset.fi/ehdokkaat**.

Huomaathan, että ehdolle voi lähteä myös kokouksessa täyttämällä kirjallisen esityslomakkeen. Esitykset tarvitaan myös aiemmin sähköisellä lomakkeella ehdokkaaksi ilmoittautuneilta.

Katso tarkemmat ohjeet kokoussäännöistä s. 6.

Puhenaiseksi ehdolla

Lue, miten puhenaiseksi ehdolla oleva Veronika Honkasalo vastasi hänelle esittämiimme kysymyksiin!

1. Kerro lyhyesti itsestäsi ja taustastasi. Miksi juuri sinut pitäisi valita Vasemmistonaisten seuraavaksi puhenaiseksi?
2. Miten kuvailisit itseäsi feministinä?
3. Mitkä ovat mielestäsi Vasemmistonaisten painopistealueet tulevalle kolmivuotiskaudelle?
4. Miten kehittäisit Vasemmistonaisten toimintaa?

Veronika Honkasalo

1. Olen ensimmäisen kauden kansanedustaja Helsingistä ja vasemmistoliiton 1. varapuheenjohtaja. Toimin myös kaupunginvaltuutettuna. Ennen valintaa eduskuntaan tein pitkän 15 vuoden akateemisen uran nuorisotutkimuksessa, jossa pääteemojani olivat mm. sukupuolten tasa-arvo ja rasisminvastaisuus nuorisotoiminnassa.

Olen toiminut kolme vuotta Vasemmistonaisten puhenaisena. Poikkeusoloista huolimatta Vasemmistonaisten toiminta on ottanut valtavia harppauksia eteenpäin varsinkin näkyvyyden ja viestinnän osalta. Samaan aikaan minulla on tunne, että työni Vasemmistonaisissa on vasta alussa ja siksi jatkaisin hyvin mielelläni, jotta Vasemmistonaisten tekemä vasemmistofeministinen työ näkyisi vielä vahvemmin myös osana vasemmistoliiton toimintaa. Koen, että asemani puolueen varapuheenjohtajana antaa tähän oivan mahdollisuuden.

2. Olen pitkän linjan feministi ja oikeastaan voisi sanoa, että olen saanut feminismini äidinmaidon kautta. Feministisessä liikkeessä olen ollut mukana noin 20 vuotta sekä järjestötoimijana, kansalaisaktivistina, tutkijana että poliitikkona. Minulle feminismissä on kyse elämäntavasta, kaikkea yhteiskunnallista toimintaa läpileikkaavasta periaatteesta. Feminismiä ei ole ilman antirasismia ja viime aikoina olen ollut erityisen huolissani siitä, miten tasa-arvon nimissä poljetaan vähemmistöjen oikeuksia.

3. Haluan, että olemme jatkossa entistä vahvempi valtakunnallinen toimija. Vahvistaisin entisestään Vasemmistonaisten paikallistason aktiivisuutta. Toiseksi toivon, että vaikutamme vielä vahvemmin valtakunnan politiikkaan ja varsinkin seuraavan hallituksen tasa-arvotyöhön. Kolmanneksi vahvistaisin Vasemmistonaisten globaalia vastuuta esimerkiksi ulko- ja turvallisuuspoliittisissa kysymyksissä ja vähemmistöjen asemassa Suomessa.

4. Olemme tällä kaudella satsanneet voimakkaasti viestintään ja näen tämän työn hyvin tärkeänä. Kehittäisin edelleen sitä, että viestimme kulkee myös vahvana kansalaistoiminnan suuntaan. Pandemia ei tarjonnut mahdollisuuksia järjestää seminaareja ja keskustelutilaisuuksia ja toivon, että seuraavalla kaudella olisimme tässä aktiivisempia.

Varapuhenaiseksi ehdolla

Gashaw Bibani

Syntymävuosi: 1987

Koulutus/ammatti: terveydenedistäjä (amk) / työvalmentaja

Kotipaikka: Vantaa

Olen tuore aluevaltuutettu. Vasemmistolaisuus on tullut äidinmaidon mukana, vaikka liityin puolueeseen vasta vuonna 2021. Kasvoin patriarkaalisessa kulttuurissa, jossa nainen oli aina altavastaaja. Olen koko elämäni tehnyt töitä sen eteen, että naisen elämä olisi yhtä arvokas kuin miesten. Haluan olla kehittämässä Vasemmistonaisia uudessa kansainvälistyvässä Suomessa vastaamaan sen tuleviin haasteisiin ja tarpeisiin.

Selmi Holopainen

Syntymävuosi: 1999

Koulutus/ammatti: opiskelija, VTK

Kotipaikka: Turku

Puheenjohdan tällä hetkellä Vasemmisto-opiskelijoita ja toimin Vasemmistoliiton Turun valtuustoryhmän 1. varavaltuutettuna. Vasemmistonaisten varapuheenjohtajana haluan edistää kehorauhaa sekä seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen ja moninaisten perheiden asemaa, purkaa koulutuksen ja työelämän sukupuolittuneita rakenteita sekä tehdä sukupuolittuneen väkivallan vastaista työtä.

Arja Tauria-Huttunen

Syntymävuosi: 1970

Koulutus/ammatti: sosiaalialan ohjaaja

Kotipaikka: Kotka

Naisten on seistävä globaalisti yhteisenä rintamana miesten ylivaltaa vastaan ja edistettävä rauhantyyötä kaikin keinoin.

Valtikkaan ehdolla

Emmi Alho, s. 1990, Helsinki, järjestösuunnittelija / YTM

Mariia Baranovskaia, s. 1997, Joensuu, matkailuala

Gashaw Bibani, s. 1987, Vantaa, terveydenedistäjä (amk) / työvalmentaja

Nina Hansen, s. 1981, Kolari, järjestyksenvalvoja / vartija

Sabriina Heikkilä, s. 1980, Pori, markkinointipäällikkö / tradenomi

Selmi Holopainen, s. 1999, Turku, opiskelija / VTK

Sirkku Ingervo, s. 1959, Jyväskylä, erityisopettaja / sos.tt. / opinto-ohjaaja

Johanna Juntunen, s. 1959, Pyhäntä, terveydenhoitaja (amk)

Eevi Kiimamaa, s. 1971, Kokkola, yhteisöpedagogi

Sini Kollan, s. 1990, Urjala, diakoniatyöntekijä / sosionomi & yhteisöpedagogi

Ulla Kommonen, s. 1969, Vihti, filosofian maisteri / asiantuntija

Minja Koskela, s. 1987, Helsinki, musiikin tohtori ja yhteiskuntatieteiden maisteri

Tuula Miettinen-Nyfors, s. 1960, Raisio, sairaanhoitaja

Lena Paju, s. 1952, Hankasalmi, Vasemmistonaisten entinen naispoliittinen sihteeri / tasa-arvokonsultti

Petriina Punna, s. 1973, Vantaa, FM / omavalmentaja

Arja Tauria-Huttunen, s. 1970, Kotka, sosiaalialan ohjaaja

Elina Wallin, s. 1977, Helsinki, kasvatustieteen maisteri / päiväkodin johtaja

Vasemmistonaisten toimintasopimus

– esitys valtakunnalliselle kokoukselle

1.

Vasemmistonaiset – Vänsterkvinnorna on avoin valtakunnallinen vasemmistolainen feministinen verkosto, joka sopii toimintatavoitteista ja menettelytavoista kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Se ei rekisteröidy yhdistykseksi.

2.

Vasemmistonaiset on osa naisliikettä ja feminististä liikettä. Vasemmistonaisten verkosto on avoin myös naisille ja ei-binäärisille, jotka liittymättä vasemmistoliittoon haluavat osallistua Vasemmistonaisten toimintaan ja päätöksentekoon.

3.

Verkoston muodostavat vasemmistoliiton naisjäsenet, vasemmistoliiton naisosastojen jäsenet sekä naiset ja ei-binääriset, jotka maksavat Vasemmistonaisten tukimaksun. Vasemmistonaisten jäseniksi pääsevät halutessaan myös ne vasemmistoliiton jäsenet, joiden sukupuoli on muu kuin mies tai nainen.

4.

Vasemmistonaiset toimii vasemmistoliiton yhteydessä, se on puolueen naisorganisaatio ja hoitaa vasemmistoliiton naisjärjestölliset tehtävät.

5. Vasemmistonaisten toimijat

5.1. Valtakunnallinen kokous

- päättää Vasemmistonaisten toiminnan tavoitteista ja toimintasopimuksesta seuraavaksi toimintakaudeksi
- valitsee Vasemmistonaisten päätöselimet eli Valtikan jäsenet ja sen puhenaiset
- päättää Vasemmistonaisten poliittiset peruslinjaukset
- pidetään joka kolmas vuosi

5.2. Valtikka

- on valtakunnallisen kokouksen valitsema Vasemmistonaisten toimikunta
- toteuttaa valtakunnallisen kokouksen päättämiä peruslinjauksia
- tekee vuosittaisen toimintasuunnitelman
- päättää naistoiminnan budjetin peruslinjaukset ja myöntää toimintaryhmäavustukset ja tuet alueelliselle toiminnalle. Naistoiminnan budjetti on vasemmistoliiton yksikköbudjetti.
- kutsuu koolle ja hoitaa valtakunnalliset tapahtumat
- hoitaa yhteydet toimintaryhmiin
- nimeää puhenaiden ja tasa-arvopoliittisen asiantuntijan työn tueksi työryhmiä

Valtikan jäsenet ovat Vasemmistonaisten alueellisia toimijoita ja/tai asiantuntijoita tasa-arvopoliittisissa kysymyksissä.

5.3. Puhenainen ja kaksi–kolme varapuhenaista

- vastaavat Valtikan päätösten toteuttamisesta yhdessä tasa-arvopoliittisen asiantuntijan kanssa
- johtavat Valtikan kokouksia
- edustavat Vasemmistonaisia ulospäin ja julkisuudessa
- pitävät yhteyttä vasemmistoliiton johtoihin

5.4. Tasa-arvopoliittinen asiantuntija

- vastaa Valtikan työstä, päätösten suunnittelusta ja toteuttamisesta yhdessä puhenaiden kanssa
- valmistelee Valtikan kokoukset
- valmistelee Vasemmistonaisten tilaisuudet
- vastaa Vasemmistonaisten poliittisten linjausten edistämisestä
- valmistelee Vasemmistonaisten kannanottoja ja antaa lausuntoja
- seuraa naistoiminnan budjettia
- vastaa yhdessä Valtikan kanssa puolueen naisjärjestöllisistä tehtävistä
- toimii yhteistyössä muiden mahdollisten Vasemmistonaisten työntekijöiden sekä puoluetöimiston työntekijöiden kanssa

5.5. Toimintaryhmät ja alueelliset naistoimijat

- toteuttavat joko alueittain tai teemoittain Vasemmistonaisten politiikkaa
- ilmoittavat Valtikalle nimensä, yhteystietonsa ja toimintansa luonteen, jonka jälkeen Valtikka vahvistaa niiden mukaantulon verkoston toimintaan

Valtikka tukee toimintaryhmien ja alueellisten Vasemmistonaisten toimijoiden työtä ja voi myöntää niille naistoiminnan budjettivaroista toiminta-avustusta vuosittain. Toiminta-avustusta saadaksean niiden on toimitettava työvaliokunnalle anomus ja selvitys avustuksen käytöstä.

6. Vasemmistonaiset ja vasemmistoliitto

Vasemmistoliiton sääntöjen mukaan puolueen naistoimintaa ohjaa ja järjestää valtakunnallinen Vasemmistonaisten kokous ja sen valitsema toimikunta. Toimikunnalla tarkoitetaan Valtikkaa.

Vasemmistoliiton tasa-arvopoliittinen asiantuntija on Valtikan esittelijä ja sihteeri.

Vasemmistonaisten toimintasopimus hyväksytään vasemmistoliiton puoluevaltuustossa.

Naistoiminta on yksi vasemmistoliiton toimintaloikoista, jolla on oma budjettinsa ja oma toimintasuunnitelmansa, jotka valmistelee Valtikka. Vuosittain naistoiminnan toimintasuunnitelma ja talousarvio vahvistetaan vasemmistoliiton toimintasuunnitelman ja budjetin yhteydessä.

Vasemmistoliiton tärkeäksi ohjelmalliseksi tavoitteeksi on otettu sukupuolten välisen tasa-arvon toteutuminen. Tästä tavoitteesta Vasemmistonaiset vastaa osaltaan asiantuntemuksellaan.

Vasemmistofeministisen yhteiskunnan avaimet – Vasemmistonaisten poliittinen ohjelma

Alkusanat

Kohti vasemmistofeminististä yhteiskuntaa!

Lukuisat tekijät vaikuttavat ihmisen mahdollisuuksiin elää oman näköistään elämää vapaana ja päättäen itse elämänsä sisällöstä. Vapauden esteet, hierarkiat ja alistussuhteet perustuvat moniin tekijöihin, joista sukupuoli on yksi merkittävimmistä. Sukupuolen lisäksi eriarvoisuutta luovia kategorioita ovat esimerkiksi taloudellinen asema, etninen tausta, yhteiskuntaluokka, ikä, seksuaalinen suuntautuminen, terveys ja toimintakyky. Sukupuoli kietoutuu yhteen näiden seikkojen kanssa.

Vasemmistolaisen feminismin keskiössä on ymmärrys siitä, että sukupuolen lisäksi yhteiskuntaluokka ja taloudellinen asema määrittävät merkittävästi ihmisen mahdollisuuksia toteuttaa itseään ja elää tasavertaisena yhteiskunnan jäsenenä. Taloudellisen hierarkian lisäksi meitä rajoittavat myös muut hierarkiat. Tämä asiakirja nostaa esiin vasemmistofeministisen poliittisen vaihtoehdon ja tavoitteita, jotka purkavat eriarvoistavia hierarkioita ja mahdollistavat ihmisille vapauden ja tasa-arvoisen elämän.

Vasemmistofeministisen yhteiskunnan avaimet ovat kädessäsi. Tässä Vasemmistonaisten poliittisessa ohjelmassa taustoitetaan tasa-arvon haasteita ja kerrotaan toimenpiteistä, joilla pääsemme kohti vasemmistofeminististä yhteiskuntaa.

1. Naisten ja tyttöjen ihmisoikeuksia vahvistettava

Naisten oikeus päättää itse omasta ruumiistaan, seksuaalisuudestaan ja lisääntymisestään on keskeinen – ja jatkuvasti kyseenalaistettu – ihmisoikeus. Poliittiset konservatiivit ja uskonnolliset fundamentalistit niin länsimaissa kuin kehittyvissä maissakin liittyvät usein yhteiseen vastarintaan, kun puhutaan naisten oikeuksien parantamisesta.

Ihmisoikeuksien toteutumista estävät myös viranomaisten tietämättömyys naisten oikeuksista ja kyvyttömyys tunnistaa ihmisoikeusloukkauksia. Oikeuksien toteutumista ei myöskään seurata riittävästi.

Ihminen on erityisen haavoittuvassa asemassa silloin, kun hän ei ole tietoinen omista oikeuksistaan esimerkiksi kielitaidon takia tai siksi, ettei tunne tarpeeksi hyvin yhteiskunnan rakenteita. Erityisesti hyväksikäytön tai ihmiskaupan uhrien on äärimmäisen vaikeaa pitää kiinni oikeuksistaan. Tarvitaan yhteiskunnan apua sen varmistamiseen, että esimerkiksi fyysinen ja seksuaalinen itsemääräämisoikeus kuuluu kaikille. Sukupuolittunut ja seksuaalisuutta loukkaava väkivalta on tunnistettava myös turvapaikanhakuprosessissa. Kotoutumispalvelut ja kielikurssit on taattava myös työvoiman ulkopuolella oleville.

Keskeinen perusoikeus on myös mahdollisuus päästä valtaan ja osallistua julkiseen toimintaan niin politiikassa, liike-elämässä, mediassa kuin kaikkialla muuallakin. Se ei edelleenkään toteudu automaattisesti sen enempää Suomessa kuin muuallakaan maailmassa. Vaikeinta osallistuminen yhteiskunnalliseen ja poliittiseen toimintaan sekä kulttuuri- ja talouselämään on siirtolaisilla, vammaisilla ja muilla syrjäytyneillä olevilla ihmisillä. Naisiin taas kohdistuu poliittisina toimijoina sukupuolensa perusteella oletuksia ja vaatimuksia, joita ei vastaavasti miehiin kohdistu. Naisten asiantuntijuus ja poliittinen pätevyys saatetaan myös kyseenalaistaa herkemmin.

Oikeus omaan sukupuoleen kuuluu kaikille. Translakia tulee muuttaa siten, että itsemääräämisoikeus koskee myös alaikäisiä. Murrosikä jarruttavien hormoniblokkereiden saatavuutta on helpotettava. Alaikäisen transprosessi perustuu lapsen iän ja kehitystason huomioimiseen YK:n lapsen oikeuksien sopimuksen mukaisesti. Myös lasten kehollinen koskemattomuus ja itsemääräämisoikeus on turvattava. Lääketieteellisesti tarpeettomat ja ilman lapsen suostumusta tehtävät kehon sukupuolitettujen piirteiden muokkaamiseen tähtäävät hoidot tulee kieltää.

Luonnos

49 Kehollinen ja seksuaalinen itsemääräämisoikeus kuuluu kaikille. Suomen vanhentunutta aborttilakia
50 päivitettiin kansalaisaloitteen ja vasemmistoliiton kansanedustajan laatiman lakialoitteen toimesta
51 edellisellä vaalikaudella. Uusittu laki kunnioittaa kehollista itsemääräämisoikeutta, sillä päätöksen
52 perusteluiden vaatimisesta luovutaan ja oikeus aborttiin perustuu raskaana olevan omaan tahtoon.
53 Lisäksi laissa luovuttiin kahden lääkärin lausunnon vaatimisesta. Laki tarvitsee kuitenkin vielä
54 kokonaisuudistuksen, jotta laki saadaan kokonaisuudessaan päivitettyä tähän päivään.

55 Suomen laki steriloinnista on vanhentunut eikä kunnioita ihmisen itsemääräämisoikeutta. Laki
56 tulee uudistaa niin, että sterilisaation saamisen edellytyksiä helpotetaan merkittävästi, puolison
57 suostumuksen kysymisestä luovutaan ja toimenpiteeseen pääsyn ikärajaa lasketaan merkittävästi
58 nykyisestä 30 ikävuoden vaatimuksesta.

59 Seksuaalikasvatusta tulee vahvistaa kaikilla oppiasteilla. Kasvatuksessa tulee ehkäisy-tietouden
60 lisäksi painottaa suostumuksen ja nautinnon merkitystä sekä oman sekä muiden
61 itsemääräämisoikeuden tunnistamista. Seksuaalikasvatuksessa tulee huomioida sukupuolen,
62 suhteiden ja seksuaalisuuden moninaisuus. Kasvatuksessa tulee olla seksuaali- ja
63 sukupuolivähemmistöihin kohdistuvan syrjinnän ja vihan vastainen ote.

64 Suostumuskulttuuria tulee vahvistaa myös aikuisten keskuudessa ja sen tulee ulottua myös
65 kaupallisiin seksipalveluihin. Oikeus suostumukselliseen seksiin kuuluu myös seksiä myyvälle
66 henkilölle ja seksipalvelun ostajan tulee varmistaa, ettei myyjä ole ihmiskaupan, parituksen tai
67 muun hyväksikäytön uhri. Suomessa on kulttuuri, jossa seksiä myyviin kohdistuvia rikoksia ei osata
68 tai haluta tutkia. Tähän on saatava muutos, sillä kaikkien tulee olla yhdenvertaisia lain edessä.
69 Ymmärrystä hyväksikäyttörikoksista tulee laajentaa.

70 Ihmisoikeuksiin kuuluu myös esteettömyys. Yhteiskunnan esteettömyys tulee huomioida monella
71 eri tasolla tilojen ja palveluiden suunnittelussa. Esteettömyys on laajempi käsite kuin tilojen
72 esteettömyys, jossa siinäkin on suurta parantamisen varaa. Palveluiden siirtyessä entistä enemmän
73 verkkoon on huomioitava myös verkon esteettömyys. Esteellisyyttä voivat aiheuttaa monenlaiset
74 syyt, kuten vammat tai esimerkiksi neuroepätyypillisyydet.

75 **Vasemmistonaiset edistää seuraavia tavoitteita:**

76 • Järjestetään terveydenhuollon ja kouluterveydenhuollon henkilöstölle, vanhemmille,
77 maahanmuuttajayhteisölle ja opettajille koulutusta tyttöjen sukuelinten silpomisen riskeistä
78 ja siitä, miten silpominen estetään.

79 • Lisätään poliisin, lääkäreiden, opettajien ja muiden ammattilaisten koulutusta ihmiskaupan
80 uhrien, sukuelinten silpomisen ja muiden ihmisoikeusrikkomusten tunnistamiseksi.

82 • Parannetaan ihmiskaupan uhrien auttamispalveluita. Palveluiden piiriin pääseminen ei saa
83 riippua uhrin valmiudesta edesauttaa rikosprosessia.

85 • Palautetaan humanitaarinen oleskelulupa ja huomioidaan sukupuoleen ja seksuaaliseen
86 suuntautumiseen perustuva vaino turvapaikan myöntämisen perusteena.

88 • Varmistetaan, että translaki huomioi myös alaikäisten itsemääräämisoikeuden omaan
89 sukupuoleen. Juridinen sukupuolen korjaaminen tulee sallia myös alaikäisille.

91 • Turvataan ei-binääristen ihmisten hoitoon pääsy. Sukupuolikategorioita tulee olla enemmän
92 kuin kaksi.

94 • Lopetetaan intersukupuolisten lasten kosmeettinen sukuelinkirurgia ja tarpeettomat
95 hormonihoidot.

97 • Tehdään aborttilain kokonaisuudistus niin, että laki kunnioittaa kauttaaltaan raskaana olevan
98 itsemääräämisoikeutta ja prosessi abortin saamiseksi on sujuva.

99

Luonnos

- 100 • Uudistetaan sterilointilaki niin, että se on yhdenmukainen muiden Pohjoismaiden kanssa ja
101 kunnioittaa itsemääräämisoikeutta. Puolison luvan kysymisestä luovutaan ja sterilisaation
102 saamisen ikärajaa lasketaan merkittävästi nykyisestä 30 ikävuoden vaatimuksesta.
103
- 104 • Siirretään kuukautissuojat ja hormonihoitot matalimpaan arvonlisäveroluokkaan.
105
- 106 • Taataan peruskouluihin tasa-arvo-, ihmisoikeus- ja rauhankasvatusta, joka opettaa
107 tiedostamaan omat oikeudet ja kunnioittamaan ihmisoikeuksia. Huomioidaan
108 seksuaalikasvatuksessa suostumuskulttuurin edistäminen.
109
- 110 • Varmistetaan, että poliiseilla on riittävästi osamaista käsitellä seksiä myyvien kohtaamaa
111 väkivaltaa ja viedä heidän rikosprosessejaan eteenpäin.
112
- 113 • Varmistetaan, että seksin ostamista ihmiskaupan uhrilta tai parituksen käsitellään
114 hyväksikäyttörikoksena.
115
- 116 • Poistetaan epäily seksin myymisestä ulkomaalaislain käännytysperusteista. Seksin
117 myyntikielto julkisella paikalla tulee poistaa laista. Poliisin etniseen profilointiin kaupallisen
118 seksin työntekijöitä tai heidän sellaisiksi epäilemiään kohtaan tulee puuttua.
119
- 120 • Selvitetään parituslainsäädännön muuttamista niin, että se ehkäisee seksipalveluita myyvien
121 hyväksikäyttöä ja takaa mm. turvalliset työskentelyolosuhteet.
122
- 123 • Panostetaan esteettömyyteen laaja-alaisesti julkisten tilojen ja palveluiden suunnittelussa.
124
- 125 • Tarjotaan poronhoitajille sijaisapua raskauden ja synnytyksen sekä muiden perhesyiden
126 takia kuten muillekin maatalousrittäjille.

127 **2. Elämä ilman väkivaltaa on jokaisen oikeus**

128 Naisiin kohdistuva väkivalta on edelleen Suomen suurimpia ihmisoikeusloukkauksia. Oikeus
129 ruumiilliseen koskemattomuuteen ja elämään ilman väkivaltaa ei vielääkään toteudu. Suomessa lähes
130 joka toinen nainen on elämänsä aikana kokenut fyysistä tai seksuaalista väkivaltaa tai molempia.
131 Kouluterveyskyselyissä seksuaalista ehdottelua tai ahdistelua kertoo kokeneensa noin puolet
132 yläkoulussa ja toisella asteella opiskelevista tytöistä.

133 Naisiin kohdistuva väkivalta koskettaa kaikenikäisiä naisia. Tunnistamatta jää usein ikäihmisten
134 kohtaama taloudellinen, henkinen tai fyysinen kaltoinkohtelu. Väkivaltaan puuttumiseksi tarvitaan
135 matalan kynnyksen toimenpiteitä sekä turvakoteihin panostamista. Naisiin kohdistuvan väkivallan
136 vastaisessa Istanbulin sopimuksessa sanotaan, että turvakotipaikkoja tulisi olla 1/10 000 asukasta eli
137 Suomessa 550. Suomessa ei olla tällä hetkellä lähelläkään tätä tilannetta.

138 Lähisuhdeväkivaltaa kohdanneiden palveluiden tulee olla sukupuolisensitiivisiä ja huomioida
139 palveluiden käyttäjinä naiset, miehet ja sukupuolivähemmistöihin kuuluvat. Palvelut tulee rakentaa
140 niin, että ne ovat aidosti saavutettavia kaikille sukupuolille. Väkivaltaa käyttävien palveluissa tulee
141 huomioida myös naiset väkivallan käyttäjinä. Lähisuhdeväkivallan palveluissa ja lastensuojelussa
142 tulee ottaa huomioon lapset väkivallan uhreina ja aikuisten väkivallan todistajina. Väkivallan
143 näkemistä tulee käsitellä lapsiin kohdistuvana henkisenä väkivaltana.

144 Rasismien ja naisvihan kietoutuminen yhteen näkyy muun muassa lisääntyneessä vihapuheessa, joka
145 tutkimuksen mukaan kohdistuu naisiin ja miehiin eri tavoilla. Erityisen alttiita vihapuheelle ja
146 siihen liittyvälle häirinnälle ovat uskonnollisiin ja etnisiin vähemmistöihin sekä kieli-, sukupuoli- ja
147 seksuaalivähemmistöihin kuuluvat. Vihapuhe ja riski sen kohtaamiselle vaikuttavat naisten ja
148 vähemmistöihin kuuluvien poliittiseen ja yhteiskunnalliseen osallistumiseen. Näin vihapuhe
149 heikentää tasa-arvoa ja toimii vakavana esteenä ihmisten perusoikeuksien toteutumiselle.

Luonnos

150 Myös sukupuoli- ja seksuaalivähemmistöihin kuuluvat sateenkaari-ihmiset kohtaavat väkivaltaa,
151 seksuaalista ahdistelua ja syrjintää sekä kotona, kouluissa, työelämässä, palveluissa että mediassa.
152 Esimerkiksi suomalaisista transnuorista noin puolet on ajatellut itsemurhaa. Myös feministisessä
153 liikkeessä tulee tunnistaa ja tuomita transihmisiin kohdistettu viha ja tehdä systemaattisesti töitä sen
154 kitkemiseksi.

155 **Vasemmistonaiset edistää seuraavia tavoitteita**

- 156 • Lisätään turvakotipaikkojen määrää suositusten mukaiseksi (550 paikkaa). Jokaisella
157 hyvinvointialueella tulee olla vähintään yksi turvakoti.
158
- 159 • Huolehditaan siitä, että turvakotipalvelut ovat esteettömiä ja niissä huomioidaan nykyistä
160 paremmin vammaisten naisten, sukupuoli- ja seksuaalivähemmistöihin kuuluvien naisten,
161 romaninaisten ja maahanmuuttajataustaisten, paperittomien, päihdeongelmaisten sekä
162 pakolais- ja turvapaikkaa hakevien naisten tarpeet. Turvakotipalveluita tulee saada myös
163 saamen kielillä.
164
- 165 • Edistetään turvakotipalveluajan jälkihuoltoa.
166
- 167 • Koulutetaan poliiseja tunnistamaan naisiin kohdistuvaa väkivaltaa.
168
- 169 • Lopetetaan rikosten sovittelu lähisuhdeväkivaltatilanteissa
170
- 171 • Luovutaan 250 euron maksusta, joka peritään lähestymiskiellon hakijalta hylkäävästä
172 päätöksestä.
173
- 174 • Otetaan väkivallan toistuvuus huomioon raskauttavana seikkana tuomiota annettaessa.
175
- 176 • Turvataan seksuaalisen väkivallan uhreille tarkoitettujen Seri-tukikeskusten toiminta.
177
- 178 • Lisätään sukupuoli viharikoksen määritelmään, kiihottaminen kansanryhmää vastaan –
179 rikosnimikkeen tunnusmerkistöön sekä rangaistusten koventamisperusteisiin.
180
- 181 • Lisätään poliisiin ja syyttäjälaitoksen resursseja tutkia viharikoksia.
182
- 183 • Varmistetaan avioliittoon pakottamisen rangaistavuus ja mahdollistetaan pakkoavioliiton
184 mitätöinti pikimmiten.
185
- 186 • Ei tunnusteta ulkomailla alaikäisenä solmittuja avioliittoja Suomessa.
187
- 188 • Muutetaan asevelvollisuus siten, että se kohtelee kaikkia sukupuolia tasa-arvoisesti.
189 Nykyinen laki asevelvollisuudesta syrjii miehiä ja on yksi Suomen merkittävimmistä
190 ihmisoikeus- ja tasa-arvo-ongelmista. Palvelukseen tulisi valita sukupuolen sijaan
191 motivaation ja osaamisen perusteella. Samalla siviilipalveluksen kestoa tulee lyhentää ja
192 aseistakieltäytyjien rankaisemisesta luopua.
193
- 194 • Tarjotaan pedofiilisiä taipumuksia itsessään tunnistaville matalan kynnyksen neuvonta- ja
195 terapiapalveluita osana julkisia sosiaali- ja terveystalouksia.

196 **3. Hyvinvointia kaikille, ei vain harvoille**

197 Maksuttomat ja saavutettavat, valtaosin julkisesti tuotetut palvelut ovat pohjoismaisen
198 hyvinvointivaltion ja ihmisten hyvinvoinnin perusta. Ne ovat myös keskeisessä roolissa
199 sukupuolten tasa-arvon näkökulmasta. Naiset ovat enemmistössä julkisten palveluiden käyttäjinä ja
200 tuottajina.

201 Uusien hyvinvointialueiden tehtävänä tulee olla tuottaa kaikille saavutettavia ja tasalaatuisia julkisia
202 palveluita, jotka edistävät tasa-arvoa. Palveluiden järjestämisessä keskeistä on huolehtia niin
203 palvelun laadusta ja saavutettavuudesta kuin palveluita tuottavien työntekijöiden oikeuksistakin.

204 Yhteiskunnan palveluiden ja tukien tulee huomioida perheiden moninaisuus. Tukijärjestelmät ovat
205 edelleen ydinperhekeskeisiä eivätkä huomioi riittävän hyvin eri perhemuotoja, kuten yksinhuoltajia,
206 uusperheitä, sateenkaariperheitä tai vuoroasuvia lapsia perheineen. Lapsi- ja perhepalveluiden
207 työntekijöitä tulee kouluttaa perheiden moninaisuudesta. Lapsen vuoroasuminen on huomioitava
208 molempien kotitalouksien kohdalla koko palvelujärjestelmässä, kuten asumistuessa,
209 koulukyydeissä, vammaispalvelulain mukaisissa kuljetuksissa sekä oikeudessa
210 varhaiskasvatukseen, kiireettömiin sosiaali- ja terveyspalveluihin ja lastensuojelun avohuollon
211 palveluihin. Yksinhuoltajat tarvitsevat tukea esimerkiksi koulujen loma-aikoina, joiden pituus
212 tuottaa monille suuria haasteita.

213 Laadukas varhaiskasvatus ja peruskoulu ovat tasa-arvoisen yhteiskunnan tae. Varhaiskasvatusta ei
214 saa altistaa voitontavoittelulle vaan palvelun tulee olla kaikkien lasten saavutettavissa julkisesti
215 tuotettuna ja riittävillä resursseilla. Peruskouluissa on taattava riittävän pienet luokkakoot ja riittävät
216 tuetun oppimisen resurssit. Sukupuolisensitiivisellä kasvatuksella ja koulutuksella vaikutetaan tasa-
217 arvon edistymiseen. Sukupuolisensitiivinen kasvatus ja koulutus on ennen kaikkea lapsen edun
218 mukaista, sillä se antaa lapselle vapauden kasvaa omanlaisekseen ilman sukupuolinormien kahleita.
219 Kasvatuksen ja koulutuksen tulee olla sukupuolisensitiivistä kaikille oppiasteilla.

220 Mahdollisuus nauttia tai ilmaista itseään taiteen ja kulttuurin keinoin on jokaisen oikeus. Taide- ja
221 kulttuuripalvelut ovat peruspalveluita, joiden tulee olla jokaisen saatavilla. Vapaan ja kriittisen
222 taiteen ja kulttuurin avulla yhteiskunnassa voidaan käsitellä inhimillisesti myös yhteiskunnallisesti
223 vaikeita aiheita, minkä takia taide ja kulttuuri ovat demokraattisen ja sivistyneen yhteiskunnan
224 tukipilareita.

225 Naisten kokema asunnottomuus on lisääntynyt. Tähän tilanteeseen liittyy usein lähisuhdeväkivaltaa,
226 lasten huostaanottoa sekä mielenterveys- ja päihdeongelmia. Asunnottomat, paperittomat ja
227 päihdeongelmaiset naiset ovat alttiita väkivallalle ja seksuaaliselle hyväksikäytölle. Asunnottomien
228 palveluja kehitettäessä tulee huomioida naiset ja sukupuolivähemmistöt. Asunnottomien parissa
229 työskenteleville tulee tarjota koulutusta nais erityisestä työotteesta ja sukupuolen moninaisuuden
230 tunnistavaa sukupuolisensitiivistä osaamista.

231 **Vasemmistonaiset edistää seuraavia tavoitteita:**

- 232 • Säädetään sukupuolivaikutusten arvioinnista laki, joka velvoittaa valtion lisäksi myös
233 kunnat ja hyvinvointialueet ulottamaan sukupuolivaikutusten arvioinnin kaikkeen
234 päätöksentekoon. Jokainen poliittinen taso toteuttaa selonteon tasa-arvon toteutumisesta eri
235 toimialoilla.
- 236
- 237 • Lisätään sukupuolisensitiivistä lasten kohtaamista ja kasvatusta jo neuvoloista lähtien
238 varhaiskasvatukseen ja kaikille kouluasteille.
- 239
- 240 • Varmistetaan, että opettajankoulutuksessa tarjotaan kaikille koulutusasteille työllistyville
241 opiskelijoille kattavat valmiudet työskennellä sukupuolisensitiivisesti. Myös jo alalla
242 työskenteleville on tarjottava mahdollisuus päivittää osaamistaan.
- 243
- 244 • Tarjotaan maksuton ehkäisy ja maksuttomat kuukautissuojat valtakunnallisesti alle 25-
245 vuotiaille sekä asunnottomille ja paperittomille.
- 246

Luonnos

- 247 • Huomioidaan hyvinvointipalveluissa digitaalisia apuvälineitä hyödynnettäessä, että kukaan
248 ei jää palvelujen ulkopuolelle puutteellisen osaamisen tai vaillinaisten välineiden vuoksi.
249
- 250 • Turvataan kotipalvelun, tehostetun palveluasumisen sekä ympärivuorokautisen
251 vanhuspalvelun resurssit, jotta voidaan taata inhimillinen ja tarpeen mukainen hoiva ja
252 hoito.
253
- 254 • Huolehditaan omaishoitajien jaksamisesta ja toimeentulosta, mutta varmistetaan samalla,
255 ettei työkäisiä naisia sidota omaishoitajiksi liian huonojen tai saavuttamattomissa olevien
256 palvelujen takia.
257
- 258 • Huolehditaan yksinhuoltajien jaksamisesta siten, että kehitetään palvelumuotoja kuntien
259 perhetyöhön ja lastensuojeluun ja helpotetaan kotiavun saamista.
260
- 261 • Puututaan lapsiperheköyhyyteen ja parannetaan yksinhuoltajien taloudellista asemaa.
262
- 263 • Puretaan lastensuojelun aliresursointi ja jonot. Varmistetaan, että lastenvalvojalla on
264 riittävästi osaamista perheiden moninaisuudesta ja lasten vuoroasumisesta.
265
- 266 • Huomioidaan lapsen vuoroasuminen molempien kotitalouksien kohdalla koko
267 palvelujärjestelmässä, kiireellisimpänä asumistuki.
268
- 269 • Selvitetään vuoroasuvien lasten mahdollisuutta olla kirjoilla molemmissa kodeissa.
270
- 271 • Tarjotaan vuorohoitoa myös pienille koululaisille. Koulujen loma-ajoille tulee
272 pikkukoululaisille järjestää maksutonta päivätoimintaa.
273
- 274 • Huolehditaan siitä, että päihteitä käyttäville naisille on omia asumisyksiköitä,
275 päiväkeskuksia, kohtaamispaikkoja ja turvallisempia tiloja, joissa viettää aikaa.
276
- 277 • Tarjotaan tukipalveluita raskaana oleville päihteitä käyttäville naisille ja tukea
278 varhaislapsuudessa koko perheelle.
279
- 280 • Naistaiteilijoiden ja -urheilijoiden palkkioiden, apurahojen ja toimintaedellytysten on oltava
281 yhdenmukaisia miesten vastaavien palkkioiden kanssa.

282 **4. Tasa-arvoinen työelämä ja riittävä toimeentulo kaikille**

283 Suomalaiset työmarkkinat ovat edelleen vahvasti jakautuneet eli segregoituneet sukupuolen
284 mukaan. Naisen euro on yhä vain 84 senttiä. Naiset tekevät miehiä enemmän vastentahtoista osa-
285 aikatyötä ja heistä erityisesti nuoret naiset kärsivät vakituisen työn puutteesta. Työelämän tasa-
286 arvon parantamiseen on monia keinoja, mutta ne vaativat pitkäjänteistä, yli hallituskautista
287 sitoutumista. Näitä keinoja ovat mm. samapalkkaohjelmat ja palkka-avoimuuden edistäminen.
288 Tasa-arvolakia tulee uudistaa palkka-avoimuuden edistämiseksi.

289 Työelämän segregaatian purkamisessa myös asenteilla on vaikutusta. Meillä on edelleen vahvoja
290 asenteita siitä, millaiset työt kuuluvat kullekin sukupuolelle. Segregaation purkaminen on ennen
291 kaikkea kasvatuskysymys: sukupuolisensitiivisellä otteella voidaan murtaa sukupuolistereotyyppioita
292 kotona tehtävästä kasvatuksesta ja varhaiskasvatuksesta lähtien. Erityisesti oppilaanohjauksessa
293 tarvitaan sukupuolisensitiivisyyttä sekä intersektionaalista otetta, jotta oppilaita ei ohjata tiettyyn
294 suuntaan heidän luokkataustansa tai etnisen taustansa takia.

295 Työntekijöiden hyvinvointiin ja jaksamiseen on panostettava. Esimerkiksi soteala ja kasvatustila on
296 ajettu kriisiin, jossa työntekijöiden työolot ja palkat eivät vastaa oikeudenmukaista kohtelua.

Luonnos

297 Naisten asemaan työmarkkinoilla vaikuttaa myös hoivavastuun epätasainen jakautuminen. Naisten
 298 työnteon ja perheen yhteensovittamiseksi tarvitaan hoivavastuun tasaisempaa jakautumista miesten
 299 ja naisten kesken niin pienten lasten kuin myös ikääntyvien tai erityistarpeisten omaisten kohdalla.
 300 Työelämässä tulee olla joustoja, joilla huomioidaan perheystävällisyys.

301 Hoivavastuun epätasainen jakautuminen, työmarkkinoiden sukupuolisegregaatio sekä naisten
 302 miehiä pienemmät palkat näkyvät naisten köyhyysriskinä. Köyhyys on yleisintä yksinhuoltajien,
 303 eläkeläisnaisten, maahanmuuttajataustaisten naisten, vammaisten naisten sekä romaninaisten
 304 keskuudessa. Hyvinvointivaltion rapautuminen on myös syventänyt lapsiperheiden jo yli
 305 sukupolvien jatkuvaa köyhyyttä.

306 **Vasemmistonaiset edistää seuraavia tavoitteita:**

- 307 • Puretaan työmarkkinoiden ja koulutusvalintojen sukupuolittuneita rakenteita.
308
- 309 • Toteutetaan palkka-avoimuus antamalla työntekijöille oikeus saada omalla työpaikallaan
310 kaikkien työntekijöiden palkkatiedot.
311
- 312 • Edistetään anonyymia työnhakua.
313
- 314 • Toteutetaan kunnianhimoisia ja konkreettisia tekoja sisältävä samapalkkaohjelma, johon
315 työmarkkinaosapuolet sitoutuvat.
316
- 317 • Seurataan perhevapaaudistuksen tasa-arvotavoitteiden edistymistä. Jatketaan
318 vanhempainvapaiden uudistamista 6+6+6-mallin mukaisesti.
319
- 320 • Tarkastellaan osittaisen hoitovapaan kriteereitä.
321
- 322 • Toteutetaan sosiaaliturvan kokonaisuudistus siten, että arvioidaan huolella aiottujen
323 muutosten sukupuolivaikutukset. Sosiaaliturvan uudistamisessa on huomioitava perheiden
324 moninaisuus. Sosiaaliturvan ruokakuntakohtaisuutta on tarkasteltava kriittisesti ja
325 yksilöllistämistä selvitettävä.
326
- 327 • Edistetään yhtenäistä sosiaaliturvaa kaikille riippumatta siitä, millaista ansiotyötä he tekevät.
328 Turvataan pienyrittäjille, itsensäyrittäjille ja pätkätyöntekijöille samat oikeudet kuin
329 työsuhteessa oleville.
330
- 331 • Parannetaan yrittäjien mahdollisuuksia pitää perhevapaita ja kitketään vastentahtoista
332 yrittäjyyttä. Pienyrittäjyys ja yksinyrittäjyys ovat sukupuolittuneita ilmiöitä.
333
- 334 • Puututaan vastentahtoisen osa-aikatyön ja määräaikaaisuuksien ketjuttamisen käyttöön.
335 Pätkätyöntekijöillä on oltava subjektiivinen oikeus vuosilomaan.
336
- 337 • Ehkäistään uupumusta ja työn liiallista kuormitusta varhaisessa vaiheessa esimerkiksi siten,
338 että koulutetaan työnantajia ja tarjotaan riittävät työterveyden palvelut.
339
- 340 • Turvataan työtaistelu ja lakko-oikeus kaikilla aloilla. Aktivoidaan ja kannustetaan naisia
341 mukaan ammattiyhdistystoimintaan.
342
- 343 • Turvataan määräaikaisten työntekijöiden työsuhteen jatkuminen myös niissä tilanteissa,
344 joissa työntekijä on raskaana tai perhevapaalla, jos työnantaja on palkkaamassa uuden
345 työntekijän mihin tahansa tehtävään.
346
- 347 • Toteutetaan kuuden tunnin työpäivä ansiotasoa heikentämättä.

349 **5. Maailman naisten oikeuksista huolehdittava**

350 Viime vuosina turvallisuustilanne myös Euroopassa on muuttunut radikaalisti Venäjän Ukrainassa
351 aloittaman hyökkäyssodan myötä. Sota on aina myös merkittävä tasa-arvon kriisi, sillä naiset, tytöt
352 ja sukupuolivähemmistöt ovat sodassa haavoittuvassa asemassa. Riski joutua esimerkiksi
353 sukupuolittuneen väkivallan, hyväksikäytön ja ihmiskaupan kohteeksi kasvaa sotatilanteessa
354 merkittävästi. Rauha on tasa-arvon edistymisen edellytys ja rauhantyö on feministisesti tärkeää.
355 Tutkimusten mukaan naisten osallistuminen rauhantyöhön parantaa mahdollisuuksia saavuttaa
356 pysyviä tuloksia rauhanprosessissa. Monissa maissa kansalaisyhteiskunta ja erityisesti naiset luovat
357 tärkeää vastarintaa ääriliikkeiden synnylle ja lisääntymiselle. Naiset ovat kuitenkin aliedustettuina
358 rauhanneuvotteluissa. Kaikkien sukupuolten äänen kuuleminen rauhanneuvotteluissa on tärkeää,
359 sillä sukupuolten tasa-arvoon panostaminen ja laaja käsitys turvallisuudesta, jossa otetaan
360 huomioon myös turvallisuus yksityiselämässä, ovat tehokkaita keinoja rauhan rakentamisessa ja sen
361 ylläpitämisessä.

362 EU:n jäsenmaiden pitää pystyä sopimaan Eurooppaan tulevien turvapaikanhakijoiden ja pakolaisten
363 humanitaarisesta kohtelusta, kouluttamisesta ja kotouttamisesta. Niin Suomen kuin koko EU:n
364 ulko-, kauppaa- ja kehityspolitiikan tehtävänä on vahvistaa ihmisoikeuksia ja rauhaa ja asiallisten
365 elinolosuhteiden rakentamista.
366 Suomi on ihmiskaupan kohde- ja läpikulkumaa. Ihmiskauppa on sukupuolittunut ilmiö ja tytöt ja
367 naiset ovat yleensä seksuaalisen hyväksikäytön uhreja. Transnaiset ovat ihmiskaupassa oma
368 marginalisoitu ryhmänsä. Ihmiskauppaan voidaan puuttua tukemalla ja kehittämällä sen vastaista
369 työtä.

370 Naisten oikeuksiin kohdistuu tällä hetkellä takaiskuja ympäri maailmaa ja lisäksi naiset ovat
371 enemmistössä maailman köyhien joukossa. Suomella ja muilla länsimailla on erityisen suuri vastuu
372 tasa-arvon kehityksessä ja naisten aseman parantamisessa maailmanlaajuisesti. Suomen
373 ulkopolitiikan tulee olla feminististä. EU:n ja Suomen sen jäsenenä tulee kohdistaa poliittista
374 painetta naisvihamielisiä ja ihmisoikeuksia rikkovia valtioita kohtaan. Erityinen paine on
375 kohdistettava EU:n jäsenvaltioihin kuten Puolaan ja Unkariin.
376 Nuoret naiset ja tytöt kärsivät suhteettoman paljon seksuaalikasvatuksen, ehkäisyvälineiden ja
377 äitiysterveystuonon vajavaisesta saatavuudesta. Yli 200 miljoonaa naista ei tahdo lapsia, mutta
378 heillä ei ole mahdollisuutta ehkäisyyn. Yhteiskunnan patriarkaalisuus vaikuttaa siihen, kuinka
379 paljon tytöillä ja naisilla todellisuudessa on valtaa päättää omasta seksuaalisuudestaan ja
380 lisääntymisestään.

381 WHO:n mukaan 40 prosenttia lisääntymisikäisistä naisista elää maissa, joissa aborttia on ankarasti
382 rajoitettu tai se on kielletty kokonaan. Yli 90 % maailman aborteista tehdään kehitysmaissa.
383 Maailmanlaajuisesti yli 60 % kaikista suunnittelemattomista raskauksista päättyy aborttiin, joista
384 lähes puolet on vaarallisia. Sodot ja muut konfliktit lisäävät suunnittelemattomia raskauksia, kun
385 ehkäisyn saatavuus häiriintyy ja seksuaaliväkivalta lisääntyy. Tämä puolestaan lisää vaarallisten
386 aborttien määrää.

387 Euroopan parlamentti on hyväksynyt Naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon komitean
388 laatiman esityksen seksuaali- ja lisääntymisoikeuksista. Sen mukaan seksuaali- ja
389 lisääntymisoikeudet tunnustetaan ihmisoikeuksiksi. Näihin oikeuksiin kuuluu myös oikeus
390 turvalliseen aborttiin. Aborttioikeuksia on viime vuosina kuitenkin rajoitettu myös EU:hun
391 kuuluvissa maissa, kuten esimerkiksi Puolassa.

392 Unicefin arvion mukaan maailmassa elää noin 765 miljoonaa 20–24-vuotiasta, jotka ovat
393 avioituneet ennen 18 vuoden ikää. Yli 12 miljoonaa tyttöä pakotetaan vuosittain vastoin tahtoaan
394 naimisiin. Lapsiavioliitot ovat alaikäisille tytöille vakava uhka terveydelle ja jopa hengelle.
395 Arviolta 16 miljoonaa 15–19-vuotiasta tyttöä synnyttää vuosittain lapsen ja yli 22 000 tyttöä kuolee
396 joka vuosi raskaus- ja synnytyskomplikaatioihin. Raskaus- ja synnytyskomplikaatiot ovat 15–19-
397 vuotiaiden tyttöjen yleisin kuolinsyy maailmassa.

Luonnos

398 **Vasemmistonaiset edistää seuraavia tavoitteita:**

- 399 • Lisätään naisten osuutta sekä konfliktien estämisessä että rauhanneuvotteluissa ja
400 rauhanrakentamisessa YK:n 1325-päätöslauselman mukaisesti.
- 401
- 402 • Panostetaan rauhantyöhön ja aseistariisuntaan, kuten ydinaseiriisuntaan, sillä ne ovat tasa-
403 arvon edellytyksiä.
- 404
- 405 • Taataan pakolaisiksi joutuneiden naisten ja lasten sekä sukupuolivähemmistöjen turvallisuus
406 lähtömaissa, matkalla, pakolaisleireillä ja vastaanottajamaissa.
- 407
- 408 • Tuetaan kehitysyhteistyöllä naisten yritystoimintaa ja luodaan tarpeellinen infrastruktuuri
409 inhimillisen arkielämän takaamiseksi. Varmistetaan, että kehitysyhteistyörahoja kanavoituu
410 suoraan naisten vetämille kansalaisjärjestöille ja ruohonjuuritason tasa-arvotyölle.
- 411
- 412 • Edistetään naisten ja tyttöjen mahdollisuutta koulutukseen ja tuodaan tyttöjen koulutuksen
413 edistäminen kehityspolitiikan keskiöön.
- 414
- 415 • Edistetään kehitysyhteistyöllä turvallisia ja terveellisiä sanitaatio-olosuhteita, mikä on
416 keskeinen edellytys esimerkiksi tyttöjen koulunkäynnille.
- 417
- 418 • Taataan kaikille maailman naisille kehollinen itsemääräämisoikeus ja oikeus seksuaali- ja
419 lisääntymisterveyteen.
- 420
- 421 • Lisätään seksuaalikasvatusta ja ehkäisyvälineiden saatavuutta.
- 422
- 423 • Turvataan erityisesti hoitoalalle saapuvien ulkomaalaisten työntekijöiden oikeudet. Hoitajien
424 kotouttamiseen ja urakehitykseen on panostettava ja perheen yhdistäminen on
425 mahdollistettava tulotasosta riippumatta.

426 **6. Ilmastonmuutos on tasa-arvokysymys**

427 Ilmastonmuutos on koko ihmiskunnan ja planeettamme kohtalonkysymys, mutta se on myös
428 nais erityinen kysymys. Ilmastonmuutos lisää äärimmäisiä sääilmiöitä, kuten myrskyjä,
429 poikkeuksellisia hellejaksoja ja kuivuutta. Ilmastonmuutos aiheuttaa pakolaisuutta ja pakolaisuus
430 puolestaan altistaa erityisesti naisia ja lapsia hyväksikäytölle ja ihmiskaupalle.

431 Äärimmäiset sääilmiöt vaikeuttavat niin maanviljelystä kuin puhtaan veden saatavuuttakin. Monissa
432 kehittyvissä maissa maanviljely ja veden hankinta ovat usein naisten vastuulla. Arktisilla alueilla
433 elämisen edellytykset ovat uhattuina. Se tarkoittaa alkuperäiskansojen jo valmiiksi haavoittuvan
434 aseman heikkenemistä entisestään.

435 Energiakriisi osoittaa, että suureen energian kysyntään perustuva järjestelmämme on
436 haavoittuvainen. Energian tarpeen hillitseminen auttaa myös ilmastonmuutoksen torjunnassa.
437 Energian hinnan nousu yhdistettynä elinkustannusten nousuun vaikuttaa ankarimmin pienituloisiin.
438 Hinnan kompensatioissa tulee huomioida tasa-arvovaikutusten mukaiset kohdennukset.

439 Ilmastonmuutos tuo näkyväksi globaalin epätasa-arvon. Suurimman osan päästöistä aiheuttaa etelän
440 luonnonvarojen varassa vaurastunut globaali pohjoinen. Suurimman taakan äärimmäisistä
441 sääilmiöistä ja niiden takia elinkelvottomaksi muuttuvasta elinympäristöstä kantaa globaali etelä.
442 Ilmastonmuutos täytyy tunnustaa kaikkia koskettavaksi globaaliksi kriisiksi, josta vastuu kannetaan
443 yhdessä niin, että ne, joilla on varaa, osallistuvat suuremmin panoksiin.

Luonnos

444 Ilmastonmuutoksessa on kyse nuorten ja lasten tulevaisuudesta. Ympäri maailmaa on nähty
445 erityisesti nuorista koostuvaa liikehdintää ilmastonmuutoksen vastaisten toimien tehostamiseksi.
446 Nuoret vaativat maidensa hallituksilta ja kansainväliseltä yhteisöltä nykyistä tehokkaampia toimia
447 ilmastonmuutoksen torjumiseksi. Ilmastonmuutos ja pelko oman ja maapallon tulevaisuuden
448 tuhoutumisesta aiheuttaa nuorissa ahdistusta ja jopa mielenterveyden horjumista. On aikuisten
449 vastuulla ottaa nuorten ilmastoahdistus tosissaan. Parhaiten aikuiset osoittavat tämän tekemällä
450 kaikkensa ilmastonmuutoksen torjumiseksi.

451 **Vasemmistonaiset edistää seuraavia tavoitteita:**

- 452 • Huomioidaan kaikessa päätöksenteossa toiminnan ilmastovaikutukset, estetään
453 ilmastonmuutoksen eteneminen ja turvataan luonnon monimuotoisuuden säilyminen.
454
- 455 • Toteutetaan ilmastopolitiikkaa kaikilla tasoilla sukupuolitietoisesti. Ilmastonmuutos
456 torjutaan niin kansallisella kuin kansainväliselläkin tasolla sosiaalisesti kestäväällä ja
457 oikeudenmukaisella tavalla.
458
- 459 • Huolehditaan, että naiset ovat edustettuina ja heitä kuullaan ilmastopolitiikassa.
460
- 461 • Varmistetaan, että myös tulevat hallitukset sitoutuvat tavoitteeseen saada Suomi
462 hiilineutraaliksi vuoteen 2035 mennessä.
463
- 464 • Varmistetaan, että Suomi toimii aktiivisesti EU:ssa yhteisen ilmastostrategian luomiseksi ja
465 edistää koko EU:n sitoutumista ensin hiilineutraaliuteen ja sen jälkeen hiileneutraaliuuteen
466 viimeistään vuonna 2050.
467
- 468 • Tuetaan vähähiilisen ja hiilettömän tuotannon, teknologian, energianlähteiden sekä
469 kiertotalouden kehittämistä huomattavasti nykyistä runsaammin ja luovutaan ympäristölle
470 haitallisista yritystuista.
471
- 472 • Lisätään joukkoliikennettä ja päästötöntä liikennettä. Siirrytään kohti maksutonta
473 joukkoliikennettä.
474
- 475 • Mahdollistetaan ekologinen kuluttaminen tulotasosta riippumatta. Ekologisten tuotteiden
476 tuotantoa tulee tukea.

